

POWSTANIE STYCZNIOWE W KATOLICKIEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ

Obchody 151 rocznicy Powstania Styczniowego zorganizowała Niepubliczna Katolicka Szkoła Podstawowa im. Świętej Rodziny w Legnicy. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane przy współpracy ze Stowarzyszeniem Polskich Chrześcijańskich Demokratów i 710 Drużyną Wędrowniczą KEDYW im. Stefana „Grota” Roweckiego. Uczestników spotkania powitał w auli szkolnej ks. prałat Bronisław Kryłowski – Dyrektor szkoły. Następnie Ryszard Jaśkowski przedstawił przyczyny wybuchu i przebieg Powstania Styczniowego oraz skutki jego upadku w sferze politycznej, społeczno – gospodarczej i kulturalnej. Prelekcja została wzbogacona prezentacją multimedialną przedstawiającą Powstanie Styczniowe oczami wybitnych malarzy i grafików. W części artystycznej uczestnicy wysłuchali wiersza i pieśni z tamtego okresu.

Ryszard Jaśkowski przedstawił poruszający w swojej wymowie wiersz **Morituri te salutant** napisany w nocy z 22/23 stycznia 1863 roku, przez poetę Felicjana Medarda Faleńskiego. W tytule nawiązuje do zawołania z czasów rzymskich Ave cæsar, morituri te salutant (witaj cesarzu, idący na śmierć Cię pozdrawiają). Harcerze z 710 Drużyny Wędrowniczej KEDYW im. Stefana „Grota” Roweckiego pod kierunkiem drużynowego Artura Torbińskiego wykonali cztery pieśni:

Pieśń **Konfederatów Barskich** pochodzącą z dramatu „**Ksiądz Marek**” Juliusza Słowackiego, napisanego w 1847 roku, blisko 70 lat po konfederacji, do której muzykę napisał Andrzej Kurylewicz. W okresie stanu wojennego pieśń śpiewana w więzieniach przez internowanych działaczy solidarności.

Pieśń **Marsz Strzelców** napisaną przez Władysława Ludwika Anczyca. Pierwsze cztery zwrotki pieśni śpiewali powszechnie uczestnicy Powstania Styczniowego. Prawie pół wieku później pieśń Marsz Strzelców odrodziła się wśród strzelców i legionistów Piłsudskiego. Karol Czyżowski dopisał kolejne zwrotki, które trwale zespoliły się z pierwowzorem. Prawdopodobnie Władysław Ludwik Anczyca był też kompozytorem muzyki.

Pieśń **W krwawym polu**, do której Wincenty Pol napisał słowa, a muzykę skomponował Alfred Bojarski. Pieśń powstała w końcu lutego 1863 roku we Lwowie, jako akt pożegnania mężczyzn odchodzących do partyzantki. Początkowo utwór wykonywali tylko powstańcy w obozie Antoniego Jeziorańskiego. Szybko jednak zdobył powszechną popularność w oddziałach na terenie wszystkich zaborów.

Pieśń „**Chorał**”, która powstała po upadku Powstania Krakowskiego zakończonego krwawą rzezią szlachty polskiej i spaleniem ok. 500 dworów przez chłopów z inspiracji zaborcy austriackiego w 1846 roku. Wstrząśnięty tymi wydarzeniami 19-letni kompozytor Józef Nikorowicz skomponował utwór o nazwie „Chorał”. Jego przyjaciel, poeta Kornel Ujejski będąc pod wpływem tej melodii napisał do niej tekst, który został opublikowany w 1847 roku w tomie „Skargi Jeremiego”. Szczególne znaczenie i popularność pieśń osiągnęła w okresie Powstania Styczniowego. Po powstaniu śpiewano ją jako hymn narodowy podczas manifestacji patriotycznych, a także w kościołach. Władze państw zaborczych, świadome roli, jaką w budzeniu uczuć patriotycznych i dążeń wolnościowych spełniał ten utwór, wydały

zakaz jego wykonywania. Najsurowiej był respektowany w zaborze pruskim, gdzie ogłoszono najwięcej wyroków skazujących za granie lub śpiewanie tej pieśni. W czasie drugiej wojny światowej melodia „Chorału”, nadana przez radio Londyn, stanowiła umowny sygnał do rozpoczęcia Powstania Warszawskiego.

Spotkanie zakończyli harcerze pokaz zabawy, która jest elementem szkolenia młodych adeptów harcerstwa.

OPRACOWANIE WŁASNE: RYSZARD JASKOWSKI